

Sak 5

Uttalelser fra landsmøtet

5.1 Uttalelse: Få kontroll på alkohosalget

Sentralstyrets innstilling:

Uttalelsen vedtas.

Få kontroll på alkohosalget

Til Stortingets helse- og omsorgskomité

Hvor mye alkohol som drikkes begrenses blant annet av hvor stor tilgangen er, hva det koster og i hvilken grad det er sosialt akseptert. I Norge har vi lange tradisjoner for at folkehelse er viktigere enn næringshensyn i alkoholpolitikken. Det er viktig for å redusere skadene og problemene som kommer av alkoholbruk. Da er det avgjørende at man har kontroll på alkohosalget.

For å få kjøpe alkohol skal man være fylt 18 år. Det er et forebyggende tiltak som skal bidra både til å redusere tilgjengelighet og sosial aksept, og aldersgrenser er et av virkemidlene vi vet har effekt. Men for at det skal være effektivt kreves det at regelverket overholdes. Det er her systemet svikter.

Juvente har gjennomført kampanjen «Skjenkekontrollen» siden 2007, og hvert år har vi avdekket omfattende salg av alkohol til mindreårige. Det er kommunene som har ansvaret for å gjennomføre kontroller av salgs- og skjenkebevillinger, men kvaliteten på disse varierer. Juvente ber derfor om at det utarbeides nasjonale retningslinjer for gjennomføring av kontroller, som må styrkes på flere punkter for å kunne avdekke salg til mindreårige. Dette innebærer å gjennomføre kontroller på tidspunkt det er sannsynlig at ungdom forsøker å kjøpe alkohol, at kontrollørene ikke er kjent blant butikken og at man bruker god tid på observasjon både utenfor og inne i butikken.

I dag er det en liten trussel for butikker at man risikerer å bli tatt av den kommunale kontrollen. Det skyldes først og fremst at det for de fleste butikkens vedkommende gjennomføres for få kontroller. Derfor bør det gjennomføres minst tre kontroller per utsalgssted, og fem ganger så mange kontroller som det er utsalgssteder i kommunen. I tillegg bør prikkbelastningssystemet endres slik at utsalgssteder som tas for salg eller skjenking til mindreårige mister bevillingen med en gang.

En stor utfordring med dagens system er at det er basert på den butikkansattes skjønnsvurdering. Det gjør at mange som skal spørres om legitimasjon ikke blir spurt fordi man lar tvilen komme dem til gode. Juvente mener alle som skal kjøpe aldersbegrensede varer skal måtte vise legitimasjon. Det er en for de fleste liten pris å betale for å bidra til mindre ungdomsfyll, og vil gjøre arbeidsdagen for de butikkansatte enklere.

Juvente krever:

1. Bedre kontroller.
2. Flere kontroller.
3. Legitimasjonsplikt for alle på alle aldersbestemte varer.